

здобувачів освіти за новими спеціалізаціями («Музичне мистецтво естради», «Народний спів», «Естрадний спів», «Музичний фольклор») у закладі, на базі якого в 1998 р. було створено Харківську державну академію культури (надалі — ХДАК).

Про якість підготовки професійних музикантів на факультеті того часу свідчать численні концертні виступи творчих колективів на провідних сценах міста (Велика зала ХНАТОБ, обласна філармонія, ПК Червонозаводського району тощо), організацією яких займався декан В. Курисько. Під його адмініструванням і художнім керівництвом були здійснені виступи концертних колективів факультету в Києві (Національна філармонія, Національний палац мистецтв «Україна», Національний центр «Український дім»). Заслуги В. Куриська в розбудові музичної освіти в ХДАК були відзначені почесним званням «Заслужений діяч мистецтв України» (1997).

У 2000 р., після скасування спеціальності «Народна художня творчість» у закладах вищої освіти III–IV рівнів акредитації, освітній підрозділ ХДАК отримав нинішню назву — факультет музичного мистецтва, науково-педагогічний склад якого на чолі з В. Куриськом зосередився на підготовці фахівців за однойменною спеціальністю. Після звільнення з посади декана за власним бажанням у 2003 р. В. Курисько до 2010 р. продовжував педагогічну діяльність на кафедрі народних інструментів ХДАК, передаючи свій професійний досвід і знання студентам і колегам. Отже, організаційна, виконавська та педагогічна діяльність В. І. Куриська в Академії культури протягом другої половини ХХ ст. відіграла значну роль у формуванні творчого реноме провідного освітнього осередку ХДАК — факультету музичного мистецтва.

В. Щепакін

**ТВОРЧІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ФАКУЛЬТЕТУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ХДАК
ТЕТЯНИ І ВОЛОДИМИРА БОГАТИРЬОВИХ ЗА ЧАСІВ ПОВНОМАСШТАБНОЇ
РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ**

V. Shchepakin

**CREATIVITY OF THE GRADUATES OF THE FACULTY OF MUSICAL ART OF KSAC
TETIANA AND VOLODYMYR BOHATYROVS DURING THE FULL-SCALE RUSSIAN
AGGRESSION**

Факультет музичного мистецтва ХДАК протягом свого існування підготував тисячі висококваліфікованих фахівців, які своєю творчою діяльністю гідно презентують свою Альма-матер не лише в Харкові та в Україні, а й у багатьох країнах світу на різних континентах. Серед багатьох талановитих вихованців кафедри народних інструментів останніх років вирізняється подружжя Тетяни й Володимира Богатирьових.

По закінченні училищ культури (Тетяна — Мелітопольського, по класу домри, Володимир — Харківського, по класу гітари) в один рік вступили до ХДАК, де й познайомилися, і швидко стали не лише однокурсниками, а й закоханими одне в одного і в музику однодумцями й родиною, вірними супутниками в житті та творчості.

Попри те, що роком пізніше Володимир вступив до ХНУМ ім. І. П. Котляревського, де навчався вже як композитор, він постійно тримав творчі контакти

з академією, зокрема беручи участь як виконавець у репетиційній і концертній діяльності створеного на кафедрі народних інструментів за ініціативи старшого викладача Н. Мельник студентського ансамблю «Посіпаки», у якому грала його дружина і який у численних виступах зарекомендував себе як яскравий, артистичний, віртуозний колектив. Згодом, після закінчення магістратури в ХНУМ по класу композиції, Володимир повернувся до ХДАК, де отримав ступінь магістра як гітарист. Окрім того, Тетяна грала в студентському оркестрі народних інструментів ХДАК (керівники Н. Мельник і О. Савицька), а Володимир брав участь у студентському гітарному оркестрі ХНУМ (керівник В. Доценко).

Ще за часів навчання в ХДАК Тетяна й Володимир розпочали професійну діяльність як виконавці, керівники та учасники музичних колективів, педагоги, аранжувальники, а Володимир ще і як композитор. Нині він навчається в аспірантурі й водночас є викладачем кафедри композиції ХНУМ, учасником низки камерних колективів, композитором та аранжувальником Karazin Orchestra.

До початку повномасштабної агресії обидва молоді музиканти відбулися як висококласні фахівці, адже і Володимир як композитор, і Тетяна як виконавиця, педагог і керівниця колективів неодноразово ставали лауреатами музичних фестивалів та конкурсів різних рівнів.

Володимир є переможцем всеукраїнських композиторських конкурсів: ім. І. Карабиця (Київ, 2019), камерних опер (Львів, 2021), молодих композиторів імені Б. Лятошинського (Харків–Львів 2022), лауреатом Вагнерівської премії (Байройт, 2023). Останньою перемогою талановитого митця стала Перша премія Конкурсу композиторів ім. Д. Клебанова (2024), до складу журі якого ввійшли знані композитори українського зарубіжжя, включені як у загальноукраїнський, так і у світовий культурний контекст: Вірко Балей (США), Леонід Грабовський (США / Україна) і Олександр Грінберг (Німеччина / Україна). Твори Володимира ще в довоєнні часи звучали на міжнародних фестивалях «Два дні й дві ночі нової музики» (Одеса); «Контрасти» (Львів).

Численні оригінальні оркестрові й камерні композиції Володимира, зокрема ті, що є безпосередньою рефлексією митця на трагічні й героїчні події, що відбуваються нині в Україні і, зокрема в Харкові, постійно виконуються в концертах у Харкові, Києві, Львові, інших містах України. Молодий композитор неодноразово їх презентував, зокрема в серіях концертів Kharkiv Music Fest, ініційованих доктором мистецтвознавства, професором, проректором ХНУМ Юлією Ніколаєвською. У виконанні авторських творів Володимира неодноразово брав участь організований ним вже за часів великої війни і керований ним Ансамбль сучасної музики, який складається з молодих талановитих музикантів із ХНУМ і є, за висловом Ю. Ніколаєвської, своєрідним «плацдармом для експериментів сучасних компо-зиторів».

Окрім створення оригінальних яскравих творів на кшталт пронизливої «Колискової» або Сонати для альтя соло «Голосіння», «Відгомонів» для ансамблю чи «Concerto-collage» для оркестру тощо, Володимир надає нове життя й звучання майже забутим чи то відомим творам — від академічних зразків до народної та сучасної музики, роблячи професійні й дуже якісні оркестрування або аранжування. Так, у Львові уперше прозвучали оркестрована ним опера М. Вербицького «Підгір'яни», котра існувала раніше лише у вигляді клавіру, і класичний «шлягер» «Пори року» А. Вівальді, майстерно перекладений композитором для хору та органа.

Студентський аматорський колектив Karazin Orchestra ХНУ ім. В. Н. Каразіна, ансамбль “Vif” КЗ «Харківська спеціальна школа № 12» ХОР, якими керує Тетяна та її учні-домристи, мають десятки нагород за перемоги на всеукраїнських і міжнародних фестивалях та конкурсах, а їхня наставниця — численні подяки й грамоти від журі. У 2023 р. талановита музикантка стала лауреатом міського конкурсу «Молода людина року».

Особливо потужно багатовекторна творча діяльність подружжя проявилася за часів повномасштабної російської агресії.

Вже 26 березня на платформі станції метро «Історичний музей» відбудеться символічне відкриття Kharkiv Music Fest – 2022 — «Концерт поміж вибухів», у якому струнний квінтет виконав, серед іншого, обробки українських народних пісень, які були написані спеціально для цієї події Володимиром Богатирьовим. У квітні 2022 р. за участю Володимира і Тетяни серед руїн знакового для міста Палацу праці був записаний потужний кліп “Kharkiv needs help to stay alive”. Переїхавши ненадовго від обстрілів і бомбардувань до Кривого Рога подружжя активно продовжувало займатися творчою і — онлайн — педагогічною та репетиційною роботою з учасниками своїх колективів, розпорощеними по Україні та по різних країнах і континентах. А вже в серпні 2022 р., вимушено перетворившись з довоєнного струнного квінтету “Semplice” на однойменне тріо, подружжя Богатирьових і віолончеліст І. Бордачов здійснили майже місячний концертний тур низкою міст Правобережної України (Кропивницький, Вінниця, Хмельницький, Тернопіль, Львів, Івано-Франківськ, Коломия, Кам’янець-Подільський, Олександрія), виступивши з великими благодійними концертами на користь ЗСУ. Завершення туру відбулося в Харкові в Єрмілов-центрі, де музиканти зіграли дві програми. Переклад на інструментування творів класичного й народного репертуару було здійснено Володимиром. Благодійні виступи цих артистів, кошти з яких йдуть на потреби ЗСУ, постійно тривають і досі. Зокрема, після відновлення виступів наживо Karazin Orchestra, хай і в неповному складі, яке відбулося в листопаді 2023 р., збір від проведеного новорічного (2023/2024) благодійного концерту, що відбувся за ініціативи ХНУ ім. В. Н. Каразіна, у якому взяли участь і Богатирьови (Тетяна як диригентка Karazin Orchestra, а Володимир як композитор, аранжувальник і гравець на контрабасі), становив 130 000 грн.

Улітку 2023 р. Тетяна й керований нею підлітковий ансамбль “Vif” виїздили до Болгарії для участі в Міжнародному музичному конкурсі, де стали переможцями. Тоді ж Тетяна дала інтерв’ю про діяльність цього колективу радіо «Гомер». Цей вихід в ефір для Тетяни не є поодиноким, адже вона стала ініціаторкою та модераторкою проведення онлайн-зустрічей з учнями й викладачами музичних шкіл Харкова, у яких презентувалися різні музичні інструменти, особливості звуковидобування на них, презентувався концертний репертуар. Також Тетяна з керованим нею Karazin Orchestra стала учасницею здійсненого за декілька місяців до великого російського вторгнення, але оприлюдненого на YouTube лише восени 2023 р. цікавого медіапроект «Як звучить Харків».

Попри всі складнощі сьогодення подружжя молодих музикантів активно торує нові творчі шляхи, долаючи усілякі перепони, спричинені війною, і прикрашаючи своєю діяльністю наше драматичне буття.